

JUDECĂTORIA SECTORUL 1 BUCUREȘTI

SENTINȚA CIVILĂ Nr. 24595/2013

Ședința publică de la 18.12.2013

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE - FOCȘA RALUCA

GREFIER - MUSTĂȚEA DANIELA

Pe rol judecarea cauzei civile privind pe reclamant HORIA GEORGESCU și pe pârât MIRCEA BADEA, pârât SC ANTENA 3 SA, având ca obiect acțiune în constatare.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică de la data de 12.12.2013, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta, și când instanța a amânat pronunțarea pentru data de 18.12.2013, când, deliberând, a hotărât următoarele:

INSTANȚA

Deliberând asupra cauzei civile de față, constată următoarele:

Prin **cererea** înregistrată pe rolul Judecătoriei Sectorului 1 București sub nr. 58700/299/12.12.2012, reclamantul Georgescu Horia a chemat în judecată pe pârâții Badea Mircea și S.C. Antena 3 S.A. și a solicitat instanței următoarele:

- să constate încălcarea dreptului la onoare, demnitate, reputație, imagine și viață privată, drepturi nepatrimoniale aparținând reclamantului, prin formularea unor afirmații denigratoare, defăimătoare, ironice, batjocoritoare și mincinoase de către pârâtul Badea Mircea,

- obligarea pârâților, în solidar, la plata sumei de 40.000 euro, reprezentând daune morale pentru atingerea adusă drepturilor la onoare, demnitate, reputație, imagine și viață privată aparținând reclamantului,

- obligarea pârâtului Badea Mircea la prezentarea de scuze publice reclamantului și la redarea dispozitivului hotărârii pronunțate de instanța de judecată în cadrul emisiunilor „În gura presei” și „Sinteza zilei”,

- obligarea pârâților la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamantul a arătat că pârâta S.C. Antena 3 S.A. și Intact Publishing desfășoară împotriva sa o campanie virulentă de denigrare și defăimare prin toate mijloacele de comunicare, prin care se urmărește atingerea gravă a drepturilor nepatrimoniale aparținând reclamantului, constând în onoare, demnitate, reputație, imagine, viață privată și de familie. S-a mai arătat că, în cadrul emisiunilor televizate, au fost formulate și susținute afirmații și acuzații grave care îl vizează în mod direct pe reclamant, fără a fi prezentată nicio bază probatorie, urmărindu-se doar prezentarea reclamantului într-o lumină negativă, au fost formulate o serie de afirmații ironice și batjocoritoare privind aspectul fizic al reclamantului, afirmații ce depășesc limitele libertății de exprimare și nu justifică un interes public. Reclamantul a precizat că, în cadrul campaniei de denigrare și defăimare desfășurată de către grupul Intact Media, sunt identificate și emisiunile realizate de pârâtul Badea Mircea, „În gura presei” și intervențiile sale în cadrul emisiunii „Sinteza zilei”. Reclamantul a precizat că emisiunile „În gura presei” care l-au avut ca subiect de analiză pe reclamant se caracterizează printr-un limbaj jignitor, batjocoritor, denigrator și defăimător, utilizat pentru susținerea de către pârât a unor acuzații concrete privind activitatea profesională desfășurată, precum

și pentru formularea unor critici batjocoritoare referitoare la aspectul fizic al reclamantului. S-a mai susținut faptul ca analiza de ansamblu a acestor emisiuni trebuie realizată raportat la funcția publică deținută de reclamant în cadrul Agenției Naționale de Integritate, instituție care funcționează în baza unor dispoziții legale exprese privind independența operațională, iar acuzațiile susținute de pârâți fără o verificare prealabilă conturează reaua credință cu care pârâtul a acționat.

Reclamantul a invocat, în ceea ce privește afirmațiile formulate de pârâtul Badea Mircea, afirmații care conturează fapta ilicită cauzatoare de prejudicii, afirmația formulată în cadrul emisiunii „Sinteza zilei” din data de 24.10.2012, respectiv „sluga aia bășistă”, prin folosirea unui limbaj inadmisibil referitor la o persoană care deține o funcție publică, afirmație care susține o acuzație gravă ce constă în influența exercitată de Președintele României, Traian Băsescu, asupra reclamantului, în exercitarea activității profesionale în cadrul Agenției Naționale de Integritate. S-a mai arătat că pârâtul a afirmat că deține dovezi că reclamantul este „slugă”, aspect ce determină o informare mincinoasă a opiniei publice cu privire la veridicitatea celor susținute.

Reclamantul a mai arătat că discuțiile purtate în cadrul emisiunilor „Sinteza zilei” și „În gura presei” au avut ca subiect central stenogramele apărute în presă cu privire la discuția purtată între reclamant și Sorin Blejnar, iar din analiza acestei discuții nu rezultă elemente care să indice existența unei legături între cei doi și care să conducă la constatarea unor fapte ilicite ale reclamantului, constând în protejarea domnului Sorin Blejnar. Reclamantul a mai invocat faptul ca pârâtul a redat articole din ziarul „Jurnalul Național”, ziar implicat în campania de denigrare și defăimare desfășurată împotriva reclamantului.

În cadrul cererii s-a mai arătat că utilizarea în mod continuu, în cadrul emisiunilor, a unui limbaj batjocoritor și denigrator, precum „ochelărică”, „penibil”, „giumbix”, „o...anistule”, „slugă bășistă”, la adresa reclamantului, conturează faptele ilicite săvârșite, de natură a aduce grave atingeri dreptului la onoare și demnitate. S-a mai invocat faptul că această modalitate de exprimare depășește limitele admise, mai ales atunci când aceste referiri privesc aspectul fizic al reclamantului.

Reclamantul a invocat și afirmațiile făcute de pârât în emisiunea „În gura presei” din data de 24.10.2012, afirmații care vizează exclusiv elemente ce țin de aspectul fizic și de viața privată a reclamantului, afirmațiile fiind reluate în emisiunea cu același nume din data de 18.11.2012.

Reclamantul a mai invocat ca fapte ilicite jocul de cuvinte utilizat de pârât „o...anistule”, repetat de mai multe ori și prin prezentarea imaginii reclamantului, pentru a se asigura că opinia publică a perceput imaginea acestuia, comparația realizată cu „figurinele alea de le crește grâu în cap”, comparația cu o gulie, batjocorirea reclamantului în cadrul emisiunii „În gura presei” din data de 25.10.2012 prin referiri jignitoare legate de aspectul fizic al reclamantului, modalitatea batjocoritoare și ironică prin care pârâtul tratează introducerea unei acțiuni în justiție.

S-a mai invocat faptul că acuzațiile pârâtului sunt cu atât mai grave în contextul în care emisiunea „În gura presei” se dorește a fi un pamflet, iar încercarea de a obține o anumită legitimitate pentru transmiterea unor informații mincinoase, batjocoritoare, denigratoare și defăimătoare la adresa unei persoane publice, demonstrează și mai evident reaua-credință cu care acționează pârâtii.

Reclamantul a susținut că în categoria faptelor ilicite se înscrie și acuzația pârâtului privind neîndeplinirea obligațiilor de serviciu ce îi revin reclamantului, încercând să inducă opiniei publice o imagine negativă, nefavorabilă, că afirmații precum „marș la muncă”, „sluga aia bășistă jengoasă”, „Horică fără frică și cu integritatea mică”, „seful ANI pare să fie din ciclul lupul pus paznic la oi”, „jigodie

frustrată", „cretin profund” trebuie analizate din perspectiva de ansamblu a unei campanii de denigrare și defăimare a reclamantului. A mai fost invocată și emisiunea „În gura presei” din data de 18.11.2012, în cadrul căreia au fost preluate afirmațiile și declarațiile din cadrul emisiunii „Exces de putere” din data de 17.11.2012 și redat conținutul articolului publicat de Jurnalul Național „Horia Georgescu a dat mită pentru a fi angajat la DNA”, fiind susținute afirmații mincinoase, denigratoare și defăimătoare împotriva reclamantului și a familiei sale. 199

Reclamantul a mai arătat că faptele ilicite, modalitatea de exprimare, mimica, cuvintele jignitoare și ironice utilizate, conturează faptul că pârâtul a acționat cu intenția directă de a aduce grave prejudicii reclamantului, pârâtul având reprezentarea și conștientizând efectele afirmațiilor sale asupra opiniei publice, asupra reclamantului și asupra Agenției Naționale de Integritate, emisiunile fiind transpuse în mediul on-line, aspect ce indică efectul imediat, intens produs de aceste emisiuni și posibilitatea de accesare continuă a acestora.

S-a mai invocat faptul că utilizarea imaginii reclamantului este contrară art. 74 lit. h) Cod civ., prin utilizarea imaginii pârâtul urmărind jignirea și denigrarea reclamantului pentru aspectul său fizic.

Cu privire la vinovăția pârâtului, s-a arătat că aceasta constă în acuzațiile mincinoase, denigratoare și defăimătoare formulate în cadrul emisiunii de dezbatere publică „Sinteza zilei”, privind calitatea de subordonat a reclamantului față de instituția președințială, informație transmisă și în cadrul emisiunilor moderate de pârât.

S-a susținut că afirmațiile formulate trebuie analizate cu maximă exigență, întrucât provin de la un moderator al unei emisiuni cunoscute, difuzată de unul dintre cele mai mari posturi de televiziune pe segmentul de știri și debateri publice, fiind invocate și prevederile art. 1358 Cod civ.

Reclamantul a mai arătat că pârâtul a urmărit distrugerea reputației reclamantului, iar utilizarea limbajului jignitor și ironic, conștientizarea efectelor pe care aceste afirmații urmau să le producă asupra drepturilor reclamantului, demonstrează faptul că pârâtul Badea Mircea a acționat cu intenție, având reprezentarea exactă a lezării drepturilor nepatrimoniale aparținând reclamantului.

Cu privire la prejudiciul cauzat, s-a arătat că acesta derivă din natura drepturilor nepatrimoniale încălcate, că prin invocarea unor acuzații lipsite de orice fundament real și probator, precum cele de complicitate în exercitarea atribuțiilor funcției cu alte instituții ale statului, prejudiciul cauzat este evident. S-au mai invocat apelativele referitoare la aspectul fizic al reclamantului, jocul de cuvinte denigratoare și defăimătoare redade excesiv, redarea și prezentarea unor extrase din articolele publicate în ziarul Jurnalul Național, faptul că modalitatea de redare a acestor articole de presă este acuzatoare, aspecte care determină un grav prejudiciu drepturilor reclamantului.

Reclamantul a mai invocat faptul că, în condițiile în care persoana denigrată este un funcționar public, se impune transmiterea corectă a informațiilor către opinia publică, pentru a evita pierderea încrederii în instituțiile statului.

S-a mai susținut că prejudiciul cauzat reclamantului este cert și se raportează la distrugerea reputației, la atingerea adusă onoarei, demnității și imaginii, prin prezentarea reclamantului într-o manieră ironică, batjocoritoare, într-o lumină negativă, ceea ce conduce la diminuarea încrederii în reclamant, atât din partea persoanelor angajate în cadrul instituției, cât și a altor persoane cu care intră în contact, din țară și din străinătate, în derularea activității pe care o desfășoară. S-a invocat că acest prejudiciu de imagine, credibilitate și reputație afectează în mod direct și Agenția Națională de Integritate, instituție care, pentru o funcționare adecvată, trebuie să se bucure de încrederea deplină a opiniei publice.

Cu privire la legătura de cauzalitate s-a susținut că aceasta reiese din natura faptelor ilicite săvârșite de pârâtul Badea Mircea.

Reclamantul a solicitat angajarea răspunderii pârâtului Badea Mircea pentru fapta proprie și angajarea răspunderii pârâtei S.C. Antena 3 S.A. în calitate de comitent (f. 9).

În drept, au fost invocate prevederile art. 74, 252, 253, 255, 1349, 1357, 1358, 1373, 1381, 1382, 1383 Cod civ., art. 30 și 31 din Constituția României, art. 10 CEDO, Codul Deontologic al ziaristului, Legea 504/2002, Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual.

La dosar au fost anexate transcrieri ale emisiunii „Sinteza zilei” din data de 24.10.2012 și ale emisiunilor „În gura presei” difuzate în zilele de 24.10.2012, 25.10.2012, 28.10.2012, 04.11.2012, 11.11.2012, 18.11.2012.

La data de 25.01.2013, reclamantul a depus la dosar o cerere de preschimbare a termenului de judecată, prin care a invocat și faptul că pârâtii au continuat campania de denigrare și defăimare prin intervenția pârâtului persoană fizică în emisiunea „Sinteza zilei” din data de 06.01.2013 și prin emisiunile „În gura presei” din data de 06.01.2013, 08.01.2013, 10.01.2013, 13.01.2013 (f. 90-92).

La data de 02.05.2013, în conformitate cu dispozițiile art. 115-118 C.pr.civ., pârâtul Badea Mircea a depus la dosar **întâmpinare** prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată (f. 114-127).

Pârâtul a arătat că în cauză nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii civile delictuale impuse de art. 1349 și art. 1357 și urm. NCC.

Pârâtul a invocat prevederile art. 30 din Constituția României și art. 10 CEDO, a arătat că faptele identificate de reclamant ca fiind ilicite au fost „săvârșite” în contextul unor acte jurnalistice prin care se urmărea aducerea la cunoștința publică prin intermediul presei televizate a unor acțiuni ale reclamantului, dezvăluite deja în presa scrisă, având în vedere exclusiv funcția publică pe care o deține acesta, de președinte al Agenției Naționale de Integritate. Pârâtul a mai arătat că întreaga analiză pe care a realizat-o este expresia exercitării dreptului la liberă exprimare, iar prin această analiză a adus la cunoștința publicului anumite informații de interes public, cu privire la o dezbatere de interes general, ce privește o persoană exercitând o funcție publică în stat și și-a exprimat părerea, ca cetățean al acestui stat, fără a abuza de dreptul său la liberă exprimare cu privire la faptele reclamantului.

S-a mai invocat faptul că pârâtul a preluat o știre, publicată în jurnalele naționale, pe care a transmis-o telespectatorilor, iar stenogramele în discuție au fost publicate în presa scrisă și sunt informații făcute publice de organele de cercetare penală.

În cadrul întâmpinării s-a mai arătat că în cauza Hannover c/Germaniei, raportat la libertatea de expresie a presei, s-a statuat în sensul că, dacă se probează contribuția presei la o dezbatere de interes general, aceasta prevalează exigențelor protecției vieții private și, implicit, dreptului la reputație. S-a mai invocat faptul că prezentarea informațiilor a avut în vedere exclusiv reclamantul în calitate de persoană publică, că acesta exercită o funcție publică, aceea de a conduce o instituție a statului și poate fi considerat un om politic.

Pârâtul a precizat că nu a depășit limitele dreptului oricărei persoane la liberă exprimare, nu a săvârșit niciun abuz de drept, că faptele sale reținute prin cererea de chemare în judecată reprezintă judecăți de valoare, prin care și-a exprimat opinia cu privire la calitățile profesionale, morale și personale ale

reclamantului, având ca bază factuală articole de presă care analizau fapte ale reclamantului, nedemne de funcția publică ocupată de acesta. 600

Cu privire la exercitarea cu bună-credință a dreptului la liberă exprimare, pârâtul a mai arătat că materialul jurnalistic contestat de reclamant este rezultatul activității sale profesionale pe care o exercită animat de un crez puternic în profesia de jurnalist și în rolul pe care aceasta trebuie să îl aibă într-o societate, că tonul satiric, ironic este întotdeauna folosit în cadrul analizelor din emisiunea „În gura presei”, deoarece formatul emisiunii, prezentat în mod oficial, este cel de „pamflet”.

S-a mai invocat faptul că în Franța s-a conturat chiar un drept al umorului, plecând de la premiza că umoristul face auzite vocile poporului, fiind expresia libertății de exprimare și, în ultimă instanță, a democrației. S-a mai făcut referire la faptul că, un tribunal din Paris a statuat că umoristul trebuie să fie tratat într-un mod specific din punct de vedere juridic, că dorința de a face publicul să râdă are, prin ea însăși, un scop legitim. Totodată, s-a mai arătat că în literatura de specialitate se apreciază că, atunci când la baza subiectelor de presă stau documente oficiale, pe care jurnaliștii nu au obligația să le verifice, se poate considera că aceștia au acționat cu bună credință.

Pârâtul a mai arătat că pretinsul prejudiciu nu poate fi cu claritate identificat sub aspectul existenței și al întinderii, nu poate fi identificată o legătură între fapta ilicită invocată și prejudiciu, atât timp cât prin fapta pretins ilicită nu s-a încălcat sau nu s-a adus atingere unui drept sau interes legitim și că reclamantul avea sarcina probării prejudiciului suferit, lucru care nu a fost făcut prin cererea de chemare în judecată.

Cu privire la legătura de cauzalitate, pârâtul a precizat că în cererea de chemare în judecată nu s-a făcut vorbire despre existența unei legături de cauzalitate între faptă și prejudiciu, iar în condițiile inexistenței faptei ilicite nu se mai poate pune problema legăturii de cauzalitate în speță.

Cu privire la vinovăție, pârâtul a arătat că nu a fost de rea-credință, reclamantul a susținut că pârâtul a participat la o campanie de presă împotriva acestuia, fără a fi menționată nicio dovadă în acest sens.

În drept pârâtul a invocat dispozițiile art. 30 din Constituția României, art. 10 CEDO, art. 1349, 1357, 1358 și urm. din Noul Cod civil.

La data de 09.05.2013, reclamantul a depus la dosar o **cerere completatoare și precizatoare** (f. 132), prin care a modificat capetele cererii de chemare în judecată și a solicitat:

- obligarea pârâților, în solidar, la plata sumei de 40.000 euro, reprezentând despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat, urmare a încălcării drepturilor nepatrimoniale ale reclamantului, constând în onoare, demnitate, reputație, imagine și viață privată, prin formulare de afirmații denigratoare, defăimătoare, ironice, batjocoritoare și mincinoase de către pârâtul Badea Mircea în cadrul emisiunilor difuzate de către pârâta S.C. Antena 3 S.A.,

- în cazul admiterii acțiunii, obligarea pârâților la prezentarea de scuze publice reclamantului și la redarea dispozitivului hotărârii pronunțate de instanța de judecată în cadrul emisiunilor „În gura presei” și „Sinteza zilei”,

- obligarea pârâților la plata cheltuielilor de judecată.

La data de 20.06.2013, reclamantul a depus la dosar o listă cu emisiunile difuzate de S.C. Antena 3 S.A., cu privire la care considera că ar conține afirmații denigratoare, defăimătoare, batjocoritoare și mincinoase formulate de pârâtul Badea Mircea (f. 252).

La termenul din data de 03.10.2013, instanța a admis excepția tardivității cererii completatoare depusă de reclamant la data de 20.06.2013, f. 252-256, reținând că instanța este investită cu cererea inițială astfel cum a fost precizată prin cererea de preschimbare a termenului de judecată și cererea completatoare depusă la data de 09.05.2013 (f. 426 vol II).

La același termen, instanța a calificat excepția inadmisibilității, invocată de apărătorul pârâtului persoană fizică față de susținerile reclamantului referitoare la încălcarea dreptului la imagine, ca fiind o apărare de fond.

Sub aspect probatoriu, în cauză a fost administrată proba cu înscrisuri.

Reclamantul a depus la dosar transcrierea emisiunilor pe care a înțeles să le conteste. La dosar au fost depuse, de către pârâta S.C. Antena 3 S.A., transcrierile emisiunilor invocate de reclamant și care au fost contestate de către pârâtul persoană fizică.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța reține următoarele:

În cadrul emisiunii „Sinteza zilei” din data de 24.10.2012 și al emisiunilor „În gura presei” difuzate în zilele de 24.10.2012, 25.10.2012, 28.10.2012, 04.11.2012, 11.11.2012, 18.11.2012, 06.01.2013, 08.01.2013, 10.01.2013, 13.01.2013 au fost comentate o serie de articole apărute în presa scrisă cu privire la reclamant și au fost făcute o serie de afirmații și comentarii cu privire la reclamant și subiectul supus dezbaterii.

În cadrul emisiunilor menționate, pârâtul Badea Mircea a făcut următoarele afirmații: „să țin minte cum îl cheamă pe ochelărică ăla, pe sluga aia bășistă jagoasă”, „sluga aia bășistă spălată (...) la băș”, „Deci din cauza mea arată așa? Prietene dacă te șifonez eu, te îmbunătățesc”, „ooo, anistule”, „știi cu cine mi se pare mie că seamănă ăsta? (...) alea de le crește grâu pe cap”, „o gulie știți cum arată”, „da’ ce copilărie o fi avut ăsta, săracu?”, „apropo de penibil, rămăsesem la ăsta de la ANI. Fiți atenți că el nu e penibil, e foarte șmecher”, „pe ochelărică, să zică băi ochelărică ... trăiască mă ochelarii tăi, ăia meseriași și fața ta aia amuzantă”, „Marș la muncă!”, „giumbix ăsta, pe ochelărică”, „ochelărică de la ANI”, „ochelărică, îl știți pe ochelărică?”. Reclamantul a mai acuzat redarea în cadrul unora dintre aceste emisiuni a articolelor publicate în Jurnalul Național și comentariile făcute de pârâtul Badea Mircea cu privire la acestea. Totodată, reclamantul a mai invocat afectarea dreptului său la imagine.

Față de admiterea excepției tardivității cererii completatoare la data de 03.10.2013, instanța reține că este investită cu cererea de chemare în judecată astfel cum a fost completată prin cererea de preschimbare a termenului de judecată și prin cererea completatoare depusă la dosar la data de 09.05.2013. Prin aceste cereri sunt invocate ca fiind fapte ilicite afirmațiile făcute de pârâtul Badea Mircea, la adresa reclamantului, în cadrul emisiunii „Sinteza zilei” din data de 24.10.2012 și al emisiunilor „În gura presei” difuzate în zilele de 24.10.2012, 25.10.2012, 28.10.2012, 04.11.2012, 11.11.2012, 18.11.2012, 06.01.2013, 08.01.2013, 10.01.2013, 13.01.2013.

Față de data difuzării acestor emisiuni, reprezentând data săvârșirii faptelor ilicite invocate de reclamant, instanța reține că în speță sunt incidente prevederile Noului Cod Civil, intrat în vigoare la data de 01.10.2011.

De asemenea, față de situația de fapt amintită mai sus, se reține că sunt aplicabile în speță atât dispozițiile art. 30 din Constituția României, cât și articolul 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (în continuare CEDO), precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare Curtea EDO).

Art. 30 alin. 1 din Constituția României stipulează că libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. La alin. 6 al art. 30 din Constituție se menționează că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine. Potrivit art. 30 alin. 8 din Constituție, răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii.

Libertatea de exprimare, astfel cum este văzută și de Curtea EDO în cauza **Lingens c. Austriei**, este una dintre valorile esențiale într-o societate democratică, impusă de pluralismul politic, iar pe lângă informațiile neutre, inofensive, trebuie acceptate și cele ce acuză, șochează sau neliniștesc. Este, însă, dificil de găsit echilibrul ce trebuie să existe între exercițiul dreptului la liberă exprimare și protecția drepturilor individuale, precum dreptul la demnitate sau la viață privată.

Instanța reține că dreptul la liberă exprimare nu este absolut, exercițiul său putând fi restrâns în măsura în care limitarea este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și este necesară într-o societate democratică (acestea fiind criteriile impuse de Curtea EDO, în cauza **Lingens c. Austriei**). Libertatea de exprimare nu poate leza valori ocrotite de lege, cum ar fi demnitatea, onorarea, dreptul la propria imagine.

Pe plan intern, sunt incidente dispozițiile art. 1349 Cod civ., potrivit cărora "orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane. Cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral. În cazurile anume prevăzute de lege, o persoană este obligată să repare prejudiciul cauzat de fapta altuia, de lucrurile ori animalele aflate sub paza sa, precum și de ruina edificiului".

Instanța are în vedere și obligațiile pe care le au ziariștii, obligații statornicite atât în codul deontologic al ziaristului cât și în jurisprudența Curții. Astfel, potrivit Codului deontologic al ziaristului aceștia sunt datori să relateze adevărul în informațiile pe care le prezintă cititorilor (art.1 din Codul deontologic al ziaristului), să dea publicității doar informațiile de a căror veridicitate sunt siguri (art.2 din același cod), să nu prezinte opiniile personale drept fapte (art.3), să respecte viața privată a cetățenilor, să evite detalierea unor vicii (art.4), să nu distorsioneze informația, să nu facă acuzații nefondate, să nu folosească neautorizat fotografii, să nu calomnieze (art.9 din Codul deontologic al ziaristului).

De asemenea, sunt aplicabile cauzei prevederile art. 1357 Cod civil, care prevăd că "cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare. Autorul prejudiciului răspunde pentru cea mai ușoară culpă".

Din acest text legal se desprind condițiile răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie: existența faptei ilicite; cauzarea unui prejudiciu, chiar și nepatrimonial; legătura de cauzalitate dintre acestea; precum și existența vinovăției autorului faptului ilicit.

Existența **faptei ilicite**, poate fi reținută în cazul în care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, sunt cauzate prejudicii dreptului subiectiv aparținând unei persoane.

Sub acest aspect urmează a fi analizate faptele ilicite invocate de reclamant.

Cu privire la expresia „slugă basistă”, folosită de pârâtul persoană fizică la adresa reclamantului și cu privire la redarea de către pârât a unor articole din presa scrisă și comentariile făcute pe marginea acestora, instanța reține că în cauza **Lingens c. Austriei**, Curtea EDO a reținut că „limitele criticii admisibile sunt mai largi în privința unui om politic, vizat în această calitate, decât a unui individ obișnuit; spre deosebire de acesta din urmă, omul politic se expune în mod inevitabil și conștient unui control strict al faptelor și afirmațiilor sale atât din partea ziariștilor cât și a masei cetățenilor. El trebuie prin urmare să dea dovadă de mai multă toleranță”. În aceeași cauză, Curtea EDO a mai făcut distincția între afirmarea unor fapte și judecățile de valoare, statuând că „existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil a fi dovedit”. Judecățile de valoare sunt protejate de art. 10 CEDO, dacă ele se bazează pe fapte adevărate sau să fie susținute de o argumentare logică a autorului lor.

În jurisprudența Curții s-a reținut că sunt judecați de valoare toate acele afirmații care vizează modul în care o persoană își exercită atribuțiile și că este suficientă existența unei baze factuale pentru ca afirmația să nu poată fi sancționată.

În cauza **Von Hannover contra Germaniei**, Curtea EDO a reținut că elementul determinant, în evaluarea protecției ce trebuie acordată vieții private și libertății de exprimare, constă în contribuția pe care fotografiile sau articolele publicate o au la dezbateră de interes general.

Reclamantul este conducătorul unei instituții publice, respectiv președintele Agenției Naționale pentru Integritate, iar discursul pârâtului cu privire la reclamant a fost generat de publicarea în presa scrisă a unor stenograme cu privire la o discuție telefonică purtată între reclamant și președintele ANAF, din care ar fi rezultat că reclamantul, în perioada în care era secretar de stat, ar fi intervenit pe lângă președintele ANAF pentru a primi în audiență un ziarist. De asemenea, alte afirmații și comentarii au avut ca obiect declarații făcute de fratele reclamantului cu privire la faptul că reclamantul ar fi dat mită pentru a fi angajat la DNA.

Potrivit art. 14 alin. 2 din Legea 144/2007, Agenția Națională de Integritate Agenția este condusă de un președinte, ajutat de un vicepreședinte, numiți de Senat, pe bază de concurs, organizat de Consiliul Național de Integritate. Față de modalitatea de numire și funcția deținută de reclamant, precum și funcțiile anterioare pe care le-a ocupat, acesta poate fi asimilat unui om politic.

Având în vedere că reclamantul este o persoană care conduce o instituție publică, faptul că afirmațiile pârâtului au fost făcute în contextul prezentării în presa scrisă a unor informații, întemeiate pe o serie de stenograme furnizate de organele de cercetare penală, cu privire la discuții purtate între reclamant și președintele ANAF sau întemeiate pe declarații făcute de fratele reclamantului, în ambele situații fiind vorba de subiecte de interes public, instanța apreciază că sintagma „slugă basistă” și comentariile pârâtului pe marginea articolelor din presa scrisă reprezintă judecați de valoare, respectiv opinia pârâtului cu privire la persoana și activitatea reclamantului, întemeiată pe activitatea instituției condusă de reclamant și pe informațiile apărute în presa scrisă și sunt protejate de art. 10 CEDO.

În jurisprudența Curții EDO s-a reținut că libertatea jurnalistică cuprinde și recurgerea la o anumită doză de exagerare, chiar de provocare. Instanța reține că afirmațiile și comentariile pârâtului pe marginea articolelor apărute în presa scrisă, cu privire la reclamant, se încadrează în această doză de exagerare și provocare.

602

În ceea ce privește afirmațiile „Horică fără frică și cu integritatea mică”, „șeful ANI pare să fie din ciclul lupul pus paznic la oi”, acestea nu aparțin pârâtului Badea Mircea, ci au fost redactate de acesta din presa scrisă, în contextul publicării articolelor referitoare la stenogramele în care apare reclamantul și al declarațiilor date de fratele reclamantului, iar redarea lor este justificată de interesul public existent pentru subiectele dezbătute în articolele redactate.

Expresia „Marș la muncă!”, folosită de pârât în emisiunea „În gura presei” din data de 04.11.2012 (f. 76-77 vol. 1), a fost adresată în contextul unui alt articol apărut în presa scrisă cu privire la activitatea profesională a reclamantului, motiv pentru care instanța apreciază că se încadrează în limitele libertății de exprimare și în doza de exagerare și provocare protejată de art. 10 CEDO.

Cu privire la folosirea cuvântului „giumbix”, se reține faptul că acesta nu apare în dicționarul explicativ al limbii române, astfel că nu poate fi reținut caracterul defăimător al acestui cuvânt.

Prin raportare la faptele ilicite invocate de reclamant și cu care a fost învestită instanța, respectiv emisiunea „Sinteza zilei” din data de 24.10.2012 și emisiunile „În gura presei” difuzate în zilele de 24.10.2012, 25.10.2012, 28.10.2012, 04.11.2012, 11.11.2012, 18.11.2012, 06.01.2013, 08.01.2013, 10.01.2013, 13.01.2013, acest cuvânt a fost folosit o singură dată la adresa reclamantului, respectiv în emisiunea „În gura presei” din data de 11.11.2012 (f. 68). La acel moment, pârâtul a făcut următorul comentariu: „... cum îl cheamă pe ăsta că îi încurc Dan Mihalache pe Horia - giumbix ăsta, pe ochelărică ...”. Din cuprinsul comentariului nu se poate reține că pârâtul ar fi folosit cuvântul „giumbix” în sens denigrator.

În ceea ce privește expresia „jigodie frustrată”, se reține că aceasta nu aparține pârâtului Badea Mircea, ci a apărut în presa scrisă și a fost comentată în cadrul emisiunilor „Sinteza zilei” și „În gura presei” din data de 11.11.2012 (f. 65-68), din comentarii nerezultând faptul că pârâtul și-ar fi însușit această expresie și nici nu a adresat-o direct reclamantului. Expresia „cretin profund” a fost folosită de pârât în comparație cu expresia „jigodie frustrată” folosită de presa scrisă, însă nu a adresat aceste cuvinte în mod direct reclamantului.

Cu privire la folosirea cuvântului „penibil”, raportat la definiția acestui cuvânt din dicționarul explicativ al limbii române și la contextul în care a fost folosit de pârât (f. 37, 41), nu reprezintă o insultă la adresa reclamantului și nu constituie o încălcare a dreptului la demnitate.

Reclamantul a invocat și afectarea dreptului său la imagine.

Potrivit art. 73 din Codul civil, „orice persoană are dreptul la propria imagine. În exercitarea dreptului la propria imagine, ea poate să interzică ori să împiedice reproducerea, în orice mod, a înfățișării sale fizice ori a vocii sale sau, după caz, utilizarea unei asemenea reproduceri. Dispozițiile art. 75 rămân aplicabile.” Art. 74 din Codul civil prevede că pot fi considerate ca atingeri aduse vieții private utilizarea, cu rea-credință, a numelui, imaginii, vocii sau asemănării cu o altă persoană. De asemenea, art. 76 din Codul civil stipulează că atunci „când însuși cel la care se referă o informație sau un material le pune la dispoziția unei persoane fizice ori persoane juridice despre care are cunoștință că își desfășoară activitatea în domeniul informării publicului, consimțământul pentru utilizarea acestora este prezumat, nefiind necesar un acord scris”.

Instanța reține că, în cadrul unor emisiuni care fac obiectul analizei în prezenta cauză, a fost prezentată o fotografie cu reclamantul. Această fotografie cel mai probabil a fost preluată din spațiul public, reclamantul fiind o persoană publică. În cauză nu s-a făcut dovada faptului că acea fotografie ar fi fost făcută într-un cadru privat și preluată fără drept de către pârâți. Față de prevederile art. 76 Cod civ. și aspectele reținute mai sus, instanța apreciază că nu a fost încălcat dreptul reclamantului la imagine. Celelalte aspecte invocate de reclamant au fost prezentate în cadrul unor emisiuni care nu fac obiectul prezentei cauze, sub aspectul faptelor ilicite imputate pârâtului persoană fizică.

În emisiunea „Sinteza zilei” din data de 24.10.2012, pârâtul a spus cu privire la reclamant că este o „slugă băsistă **jegoasă**”, iar când i s-a solicitat să reformuleze cele spuse, pârâtul a spus „sluga aia băsistă **spălată (...)** la băș”.

Instanța reține că modalitatea de exprimare a pârâtului este pur insultătoare, nu este justificată nici de dezbaterăa unui subiect de interes public și nici nu se încadrează în limitele dozei de exagerare și provocare premise de art. 10 CEDO și jurisprudența Curții EDO.

Aceste afirmații au fost făcute în cadrul emisiunii „Sinteza zilei”, care nu este un pamflet. De altfel, astfel de exprimare nu poate fi acceptată nici în cadrul unei emisiuni pamfletare.

În cauza **Roseiro Bento**, Curtea EDO a considerat că prin expresia „autist politic” nu au fost depășite limitele libertății de exprimare, având în vedere faptul că discuția a vizat un subiect de interes public, calitatea partilor (oameni politici), declarațiile virulente ale persoanei căreia i-a fost adresat acest apelativ, faptul că disputa a fost orală, persoana neavând posibilitatea să reformuleze ideea sau să o retragă înainte de a deveni publică și față de faptul că declarațiile au fost făcute într-un spațiu asemănător celui parlamentar.

De asemenea, în cauza **Oberschlick c. Austriei**, Curtea a reținut că simpla folosire a cuvântului „idiot” nu este suficientă pentru a justifica condamnarea penală pentru insultă, luând în considerare discursul provocator al persoanei vizate.

În speța de față situația este diferită raportat la cea reținută de Curtea EDO, respectiv nu a existat o provocare din partea reclamantului pentru ca pârâtul să-i adrese astfel de cuvinte jignitoare. De asemenea, deși i s-a dat posibilitatea pârâtului să retracteze cele spuse, acesta a continuat să se exprime într-un mod ofensator la adresa reclamantului.

De asemenea, jocul de cuvinte „**ooo, anistule**” a fost folosit de către pârât cu scopul de a sugera un alt cuvânt, respective „**onanistule**”, la adresa reclamantului. Faptul că jocul de cuvinte nu a fost unul întâmplător rezultă din modalitatea de exprimare a reclamantului, care a repetat de mai multe ori asocierea de cuvinte: „O ... nu... anistule... pot să-l zic: ooo, anistule? Pot să-i zic așa? Că el lucrează la ANI, deci e anist. Dacă-i zic: ooo, anist, e bine? Ooo, că sunt impresionat de cât de tare e ... da... ooo, anistule!”.

Din întrebările „Pot să-i zic așa?”, „Dacă-i zic: ooo, anist, e bine?” rezultă că pârâtul și-a dat seama de sugestia realizată și chiar a intenționat-o, încercând să o și explice.

Jocul de cuvinte nu a fost întâmplător, nu a apărut dintr-o coincidență în discursul pârâtului, ci a fost reluat de acesta de trei ori. În situația în care pârâtul ar fi dorit să spună doar că reclamantul este anist, întrucât lucrează la ANI, ar fi spus doar atât și nu ar fi repetat de trei ori asocierea „ooo, anistule”, întrebându-se totodată dacă o fi bine să se exprime în acest mod.

603

Sugestia a fost preluată de public în sensul insinuat de pârât, după cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar (f. 460, 462, 463, 464, 465 vol II). Din probatoriul administrat nu rezultă că publicul ar fi adresat reclamantului apelativul „onanist” anterior discursului pârâtului din emisiunea din data de 24.10.2012, reacția publicului fiind generată de insinuarea făcută de pârât.

Instanța reține și faptul că pârâtul a folosit această modalitate de exprimare nu în contextul dezbaterii publice referitoare la anumite fapte ale reclamantului, ci imediat după ce a aflat că urmează a fi acționat în judecată de reclamant (f. 45). Astfel, afirmațiile pârâtului nu au fost făcute în contextul dezbaterii unui subiect de interes public.

Reclamantul a mai acuzat folosirea de către reclamant a unor expresii și comentariile referitoare la aspectul său fizic. În cadrul emisiunilor amintite mai sus, pârâtul l-a numit pe mai multe ori pe reclamant „ochelărică” și a făcut comentarii precum: „Deci din cauza mea arată așa? Prietene dacă te șifonez eu, te îmbunătățesc”, „știi cu cine mi se pare mie că seamănă ăsta? (...) alea de le crește grâu pe cap”, „o gulie știți cum arată”, „da' ce copilărie o fi avut ăsta, săracu”, „pe ochelărică, să zică băi ochelărică ... trăiască mă ochelarii tăi, ăia meseriași și fața ta aia amuzantă”, „giumbix ăsta, pe ochelărică”, „ochelărică de la ANI”, „ochelărică, îl știți pe ochelărică?”.

Deși, potrivit jurisprudenței Curții EDO, libertatea jurnalistică cuprinde și recurgerea la o anumită doză de exagerare, chiar de provocare, aspectele jignitoare referitoare la aspectul fizic al unei persoane nu se bucură de protecția art. 10 CEDO.

Termenul „ochelărică”, deși nu este insultător în sine, a fost folosit de pârât pentru a accentua un defect fizic al reclamantului. Termenul a fost folosit de un număr mare de ori, iar contextul în care a fost utilizat a fost unul de natură a ofensa. De asemenea, comentariile făcute cu privire la aspectul fizic al reclamantului („Deci din cauza mea arată așa? Prietene dacă te șifonez eu, te îmbunătățesc”) și asemănările cu figurine cărora le crește grâu în cap și cu o gulie, vizează strict aspectul fizic al reclamantului și au fost făcute cu intenția de a jigni.

Astfel de afirmații precum cele reținute mai sus (slugă bășistă **jegoasă**”, „sluga aia bășistă **spălată** (...) **la băș**”, „ooo, **anistule**”, „ochelărică”, „Deci din cauza mea arată așa? Prietene dacă te șifonez eu, te îmbunătățesc”, „știi cu cine mi se pare mie că seamănă ăsta? (...) alea de le crește grâu pe cap”, „o gulie știți cum arată”, „da' ce copilărie o fi avut ăsta, săracu”, „pe ochelărică, să zică băi ochelărică ... trăiască mă ochelarii tăi, ăia meseriași și fața ta aia amuzantă”, „giumbix ăsta, pe ochelărică”, „ochelărică de la ANI”, „ochelărică, îl știți pe ochelărică?”) nu pot fi acceptate nici în contextul unei dezbateri vizând subiectele de interes public abordate de pârât și referitoare la reclamant, întrucât nu au nicio legătură cu acestea.

În jurisprudența CEDO s-a reținut că este permisă sancționarea judecăților de valoare atunci când ele sunt pur injurioase ori atunci când nu au o bază factuală suficientă.

În cauza **Corneliu Vadim Tudor c. României** (nr. 1), 15 iunie 2006, 6928/04, Curtea a admis sancționarea unei persoane care a calificat un om politic ca fiind „nătărau, Gâgă, isteric, apucat, bolnav primejdios, năpârstoc, cu capul năclăit în ulei de nucă, ce n-are nevoie de Senat, ci de Balamuc și de o cămașă de forță”. În această speță, Curtea a reținut că termenii utilizați de către reclamant pentru a-și face cunoscut mesajul și informația nu erau necesari unui asemenea tip

de informație. În plus, chiar dacă sancțiunea pecuniară stabilită nu este neglijabilă (75.000.000 ROL, în anul 1997), în special, pentru cazul României, ea poate fi considerată proporțională cu gravitatea acuzațiilor nefondate publicate și cu lipsa de echidistanță jurnalistică manifestată de reclamant.

În jurisprudența sa Curtea a luat în considerare atitudinea subiectivă a reclamantilor și a analizat dacă declarațiile lor contribuiau la discutarea unor subiecte de interes public, nefiind îndreptate către lezare inutilă a reputației persoanelor vizate.

În speța de față, expresiile amintite mai sus nu au contribuit la dezbaterea subiectelor de interes public care îl vizau pe reclamant și au avut doar scopul de a-l jigni.

În cuprinsul întâmpinării pârâtul a invocat faptul că în cauza **Pakdemirli c. Turciei** s-a reținut că omul politic se expune în mod inevitabil și conștient unui control strict al faptelor și afirmațiilor sale, din partea cetățenilor și a ziariștilor și trebuie să dea dovadă de mai multă toleranță și că acest nivel al criticii care trebuie acceptat poate să includă o atitudine pur insultătoare.

Instanța reține însă că, în această cauză, fostului președinte al Turciei i-au fost adresate mai multe insulte, printre care cele de mincinos, porc etc. Curtea a amintit faptul că, în condițiile în care victima era un ilustru om politic, acesta trebuie să suporte limite ale criticii mult mai elastice decât în cazul altor persoane. Pe de altă parte, însă, Curtea a considerat că o parte din afirmațiile reclamantului depășeau cadrul unei discuții politice și nu contribuiau în vreun fel la dezbaterea generală asupra subiectelor de interes public, fiind atacuri la persoană. În această cauză Curtea a reținut o încălcare a art. 10 CEDO, însă doar prin raportare la criteriile de stabilire a despăgubirilor.

Printre apărările formulate de pârât s-a arătat că tonul satiric, ironic este întotdeauna folosit în cadrul analizelor din emisiunea „În gura presei” deoarece formatul emisiunii, prezentat în mod oficial este cel de „pamflet”.

Potrivit dicționarului explicativ al limbii române, pamfletul este definit ca fiind o specie literară (în versuri sau în proză) cu caracter satiric, în care scriitorul înfierează anumite tare morale, concepții politice, aspecte negative ale realității sociale, trăsături de caracter ale unei persoane etc. O altă definiție arată că pamfletul este o creație publicistică (în proză sau în versuri) de proporții reduse, cu caracter satiric, în care sunt biciuite aspectele negative din viața societății.

De asemenea, în dicționarul explicativ al limbii române satira este definită ca fiind o scriere în versuri sau în proză în care sunt criticate defecte morale ale oamenilor sau aspecte negative ale societății, cu intenții moralizatoare; scriere sau discurs cu caracter batjocoritor, vehement; categorie estetică din sfera comicului, care critică cu violență și caricatural pe cineva sau ceva.

Din aceste definiții rezultă că satira, pamfletul folosesc ironia pentru a înfiera anumite tare morale, concepții politice, aspecte negative ale realității sociale, trăsături de caracter ale unei persoane, însă nu și pentru a ridiculiza aspectul fizic al persoanei, motiv pentru care această apărare nu poate fi reținută.

În cadrul întâmpinării au mai fost invocate aspecte referitoare la dreptul umorului și la statului juridic al umoristului. Pârâtul Badea Mircea este însă realizator de emisiune TV (f. 20) și nu și-a însușit până acum calitatea de umorist. De altfel, umorul este definit ca fiind un scriitor ale cărui opere au mult umor, folosit în scopul biciuirii moravurilor, deci nici în această ipoteză nu se justifică afirmațiile pârâtului cu privire la aspectul fizic al reclamantului.

Pentru considerentele reținute mai sus, instanța apreciază ca prin expresiile „slugă băsistă jechoasă”, „sluga aia băsistă spălată (...) la băș”, „ooo, anistule”,

604
„ochelărică” și prin comentariile „Deci din cauza mea arată așa? Prietene dacă te șifonez eu, te îmbunătățesc”, „știi cu cine mi se pare mie că seamănă ăsta? (...) alea de le crește grâu pe cap”, „o gulie știți cum arată”, „da’ ce copilărie o fi avut ăsta, săracu”, „pe ochelărică, să zică băi ochelărică ... trăiască mă ochelarii tăi, ăia meseriași și fața ta aia amuzantă”, „giumbix ăsta, pe ochelărică”, „ochelărică de la ANI”, „ochelărică, îl știți pe ochelărică?” a fost încălcat dreptul reclamantului la demnitate, drept ocrotit de art. 72 Cod civ., care stipulează că „Orice persoană are dreptul la respectarea demnității sale. Este interzisă orice atingere adusă onoarei și reputației unei persoane, fără consimțământul acesteia ori fără respectarea limitelor prevăzute la art. 75”.

Față de cele prezentate anterior, instanța reține că, prin activitatea sa mediatică, pârâtul Badea Mircea a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru opinia publică, aducând grave atingeri demnității unei persoane, știrbind drepturile constituționale ale reclamantului astfel cum acestea sunt garantate de art. 30 alin. 6 din Constituția României, precum și de art. 1 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. În aceste împrejurări, instanța constată că există o faptă ilicită ca urmare a expresiilor adresate de pârâtul Badea Mircea și menționate mai sus.

Analizând **prejudiciul** suferit de către reclamant ca urmare a faptei ilicite a pârâtului, efectul negativ suferit de aceasta ca urmare a expresiilor folosite de acesta, instanța apreciază că acesta există, fiind legat de lezarea dreptului la demnitate.

În acest sens, instanța va avea în vedere și faptul că însăși constatarea, prin hotărâre judecătorească, a atingerii dreptului reclamantului la demnitate, reprezintă o modalitate de reparare a prejudiciului moral suferit.

Totuși, în prezenta cauză această modalitate de reparare a prejudiciului nu este și suficientă. Ca atare, se vor analiza pretențiile materiale ale reclamantului prin raportare la poziția sa socială și profesională, văditul prejudiciu ce i-a fost produs în mediul social dar și profesional.

Dreptul fiecărei persoane la demnitate, drept garantat de Constituție, se reflectă atât în ocrotirea valorii sociale a demnității sub aspectul ei subiectiv, adică sub aspectul sentimentului de onoare pe care fiecare om îl are față de el însuși cât și sub aspect obiectiv, respectiv sub aspectul prețuirii morale de care se bucură un om în cadrul societății din care face parte și care se manifestă prin reputația, stima, considerația și respectul semenilor săi, acest drept fiind atins prin expresiile folosite de pârât la adresa reclamantului.

Prejudiciul invocat de reclamant este unul de natură nepatrimonială, cauzat de sentimentul de umilință pe care i le-au produs expresiile și comentariile făcute de pârât la adresa sa, astfel cauzându-i-se o daună morală. Deși existența acestei daune este evidentă, dificultatea privește modalitatea de evaluare a întinderii acesteia din cauza lipsei unui criteriu matematic pentru socotirea în valori pecuniare a acestui prejudiciu moral. Instanța va fixa o sumă de bani cu titlu de daune morale astfel încât aceasta să aibă efect compensatoriu și să nu constituie o amendă excesivă pentru autorul faptei ilicite sau un venit nejustificat pentru victimă.

Criteriul general reținut de Curții EDO este cel al gradului de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora, despagubirile trebuind să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației (cauza Tolstoy Miloslavsky).

Curtea a mai reținut că proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele române deducând

în mod frecvent producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite, de natură să determine un asemenea prejudiciu.

Acordarea de compensații materiale pentru daunele morale este justificată de criterii obiective rezultând din gradul de lezare suferit de reclamant raportat la afectarea dreptului la demnitate al acestuia.

De asemenea, instanța are în vedere caracterul profund insultător al expresiilor folosite de reclamant ("slugă bășistă **jegoasă**", „sluga aia bășistă **spălată (...) la băș**", „**ooo, anistule**"), precum și repetarea pe parcursul mai multor emisiuni a comentariilor referitoare la aspectul fizic al pârâtului și a cuvântului „**ochelărică**". Totodată, se reține că emisiunile în cadrul cărora au fost folosite aceste expresii sunt disponibile și on-line, putând fi accesate și ulterior difuzării emisiunilor de un număr mare de persoane.

Instanța are în vedere și calitatea de formator de opinie a pârâtului, care presupune o respectare riguroasă a principiilor de etică și deontologie profesională, faptul că emisiunea realizată de el se bucură de o mare audiență, afirmațiile sale bucurându-se de un larg ecou în rândul publicului.

Aspectele invocate în cererea de chemare în judecată, referitoare la diminuarea încrederii în reclamant din partea persoanelor angajate în cadrul instituției și din partea altor persoane cu care intră în contact, din țară și din străinătate, în derularea activității desfășurate, nu au fost dovedite în cauză.

Pentru aceste considerente, instanța va stabili suma de 5000 euro, cu titlu de daune morale pentru încălcarea dreptului la demnitate, apreciind că această sumă este suficientă pentru înlăturarea consecințelor negative pe care le-au produs fapte ilicite ale pârâtului, suma pretinsă de către reclamant, 40.000 euro, fiind excesivă.

Instanța consideră că însăși acordarea unei despăgubiri este mai semnificativă decât cuantumul efectiv al despăgubirii.

Reclamantul a făcut referire în cuprinsul cererii de chemare în judecată și la prejudiciul adus Agenției Naționale de Integritate, aspect care însă nu va fi analizat în cauză întrucât această instituție nu este parte în acest litigiu.

Legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul moral suferit de reclamant rezultă din însăși fapta ilicită, astfel, urmare a acesteia, reclamantului i s-a cauzat un prejudiciu moral constând în lezarea dreptului la demnitate.

Cu privire la **vinovăție**, instanța reține că pârâtul Badea Mircea este realizatorul emisiunii „În gura presei”, este autorul declarațiilor reținute ca ofensatoare la adresa reclamantului, făcute în cadrul emisiunilor „Sinteza zilei” și „În gura presei”, amintite mai sus.

Potrivit art. 30 alin. 8 din Constituție, răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictele de presă se stabilesc prin lege.

Față de prevederile legale menționate și funcția detinută de pârât, instanța reține că acesta răspunde pentru afirmațiile și comentariile făcute la adresa reclamantului și reținute mai sus de instanță ca fiind fapte ilicite.

Sub aspectul vinovăției pârâtei S.C. Antena 3 S.A, instanța reține incidența prevederilor art. 1373 Cod civ, potrivit cărora "Comitentul este obligat să repare prejudiciul cauzat de prepușii săi ori de câte ori fapta săvârșită de aceștia are legătură cu atribuțiile sau cu scopul funcțiilor încredințate. Este comitent cel care,

605
în virtutea unui contract sau în temeiul legii, exercită direcția, supravegherea și controlul asupra celui care îndeplinește anumite funcții sau însărcinări în interesul său ori al altuia. Comitentul nu răspunde dacă dovedește că victima cunoștea sau, după împrejurări, putea să cunoască, la data săvârșirii faptei prejudiciabile, că prepusul a acționat fără nicio legătură cu atribuțiile sau cu scopul funcțiilor încredințate”.

Dispozițiile legale menționate precizează că sunt răspunzători comitenții pentru faptele ilicite săvârșite de prepușii acestora în cadrul funcțiilor încredințate. Ca atare, pe lângă cerințele generale prevăzute de art. 1349 și urm. C.Civ., analizate în persoana prepusului, trebuie întrunite în mod cumulativ și două cerințe speciale, respectiv: să existe un raport de prepușenie și fapta ilicită să fi fost săvârșită de către prepus în exercitiul funcției ce i-a fost încredințat de comitent. Având în vedere că instanța a stabilit deja răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie a pârâtului persoană fizică potrivit considerentelor expuse anterior, urmează a se analiza numai condițiile speciale cerute de acest text legal.

Emisiunile în cadrul cărora au fost făcute afirmațiile denigratoare reținute mai sus au fost difuzate de postul Antena 3.

Astfel, în urma difuzării acestor emisiuni, societatea pârâtă a realizat profituri și, în același timp, își asumă și o răspundere cu privire la aspectele redade în conținutul acestora.

Existența raportului de prepușenie rezultă din raportul existent între S.C. Antena 3 S.A., în calitate deținător al postului de televiziune și pârâtul persoană fizică, în calitate de realizator de emisiune la acest post de televiziune. Raportul de prepușenie nu a fost negat de niciunul dintre pârâți.

Totodată, față de îndatoririle specifice pe care le are un ziarist, rezultă că prepusul a săvârșit fapta „în funcțiile ce i s-au încredințat”, funcție ce impune realizarea emisiunilor pentru care este remunerat.

Având în vedere cele prezentate, instanța apreciază că sunt îndeplinite condițiile angajării răspunderii civile delictuale a comitentului pentru fapta prepusului, pentru săvârșirea unei fapte ilicite care a adus un prejudiciu grav demnității reclamantului. În aceste împrejurări instanța urmează a dispune obligarea pârâtei S.C. Antena 3 S.A., în solidar cu pârâtul persoană fizică la repararea prejudiciului produs reclamantului.

Din aceste considerente, instanța urmează să admită în parte cererea precizată formulată de reclamant și să oblige pârâții, în solidar, la plata sumei de 5.000 euro, în echivalentul în lei la cursul BNR din ziua plății, cu titlu de daune morale, pentru încălcarea dreptului reclamantului la demnitate.

Potrivit art. 253 Cod civ., persoana fizică ale cărei drepturi nepatrimoniale au fost încălcate ori amenințate poate cere oricând instanței să îl oblige pe autorul faptei să îndeplinească orice măsuri socotite necesare de către instanță spre a ajunge la restabilirea dreptului atins, cum sunt:

- a) obligarea autorului, pe cheltuiala sa, la publicarea hotărârii de condamnare;
- b) orice alte măsuri necesare pentru încetarea faptei ilicite sau pentru repararea prejudiciului cauzat.

De asemenea, persoana prejudiciată poate cere despăgubiri sau, după caz, o reparație patrimonială pentru prejudiciul, chiar nepatrimonial, ce i-a fost cauzat, dacă vătămarea este imputabilă autorului faptei prejudiciabile. În aceste cazuri, dreptul la acțiune este supus prescripției extinctive.

Prin urmare, legea consacră un caz particular de reparare a prejudiciului nepatrimonial, respectiv posibilitatea persoanei vătămate de a cere publicarea

hotărârii de condamnare, aceasta fiind în cauză opțiunea reclamantului pentru repararea prejudiciului suferit.

Pentru aceste considerente, instanța apreciază că reclamantul are posibilitatea de a cere repararea prejudiciului moral în modalitatea reglementată de art. 253 Cod civ. și va admite în parte cererea, urmând a obliga pârâții să redea dispozitivul prezentei hotărâri în cadrul emisiunii „În gura presei”.

În ceea ce privește solicitarea reclamantului ca dispozitivul hotărârii să fie redat și în emisiunea „Sinteza zilei”, instanța apreciază că această solicitare este neîntemeiată, întrucât emisiunea „În gura presei” este emisiunea realizată de reclamant, emisiune cu mare audiență, astfel că repararea prejudiciului produs nu impune redarea dispozitivului prezentei hotărâri și în cadrul unei alte emisiuni.

De asemenea, reclamantul a solicitat obligarea pârâților la prezentarea de scuze publice, însă instanța apreciază că acordarea despagubirilor bănești și redarea dispozitivului hotărârii în emisiunea „În gura presei” sunt remedii suficiente pentru acoperirea prejudiciului suferit de reclamant.

Instanța va respinge restul solicitărilor reclamantului, ca neîntemeiate.

În conformitate cu dispozițiile art. 274 C.pr.civ., instanța urmează să oblige pârâții, în solidar, la plata către reclamanta a sumei de 8,3 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată constând în taxă judiciară de timbru și timbru judiciar. Instanța va respinge cererea reclamantului cu privire la cheltuielile de judecată, constând în onorariu avocat, ca neîntemeiată, având în vedere că la dosar nu a fost depusă dovada cuantumului onorariului de avocat și dovada achitării acestuia.

Instanța va lua act de faptul că pârâțul Badea Mircea și-a rezervat dreptul de a solicita cheltuielile de judecată pe cale separată.

Totodată, instanța va respinge cererea pârâței S.C. ANTENA 3 S.A cu privire la cheltuielile de judecată, ca neîntemeiată, având în vedere că la dosar nu a fost depusă dovada cuantumului acestor cheltuieli și dovada achitării acestora.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE

Admite în parte acțiunea precizată privind pe reclamant **HORIA GEORGESCU,**

MIRCEA

BADEA,

SC ANTENA 3

SA,

Obligă pârâții, în solidar, la plata sumei de 5.000 euro, în echivalentul în lei la cursul BNR din ziua plății, cu titlu de daune morale, pentru încălcarea dreptului reclamantului la demnitate.

Obligă pârâții să redea dispozitivul prezentei hotărâri în cadrul emisiunii „În gura presei”.

Respinge restul solicitărilor reclamantului, ca neîntemeiate.

Obligă pârâții, în solidar, la plata sumei de 8,3 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată constând în taxă judiciară de timbru și timbru judiciar.

Respinge cererea reclamantului cu privire la cheltuielile de judecată, constând în onorariu avocat, ca neîntemeiată.

la act de faptul că pârâțul Badea Mircea și-a rezervat dreptul de a solicita cheltuielile de judecată pe cale separată.

Respinge cererea pârâtei S.C. ANTENA 3 S.A cu privire la cheltuielile de judecată, ca neîntemeiată.

Cu drept de apel în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 18.12.2013.

PREȘEDINTE,

606
GREFIER,

Red. R.F./Dact. D.M., R.F.
5 ex./20.01.2014

606 f

P. T. Cera

20.01.2014